

Dagsöversikten: Riksdagen öppnades i går.

Nationernas förbunds sekretariat om förbundets hittillsvarande verksamhet.

* Riksdagens högtidliga öppnande har i dag ägt rum enligt vanliga ceremonier. Konungens tal i rikssalen till den nya riksdagen var av följande lydelse:

Gode Herrar och Svenske Män!
Jag hälsar Eder välkomna till Edert ansvarfulla vär.

Sedan jag sist mötte Eder här har den, som stod mitt i dittas söndra närmasst, Sveriges ädla kronprinsessa, till vår stora och djupa sorg gått bort ur denna tiden. Vi känna alla vad hon varit och vad hon verkade för sitt nya fosterland. Valsignat vare hennes minne.

I örnstämme med Edert beslut vid förra Riksdagen har Sveriges anslutning till Nationernas förbund numera genomförts. Ehuru förbundet ännu är i sin begynnelse, finnas grundade förhoppningar, att det inom en snar framtid skall nå en utveckling, som tillåter det att med framgång fullfölja sin höga uppgift. Ett betydelsefullt resultat av förbundets första möte har vunnits genom upprättandet av en fast mellanfolklig domstol; beslutet härom har av Mig ratificerats.

Frågan om Ålands blivande ställning har under det förflyttna året hänskjutits till Nationernas Förbunds Råd och är nu föremål för dess utredning.

Den samförståndets politik, som fått sitt uttryck i de inter-kanadainaviska mötena, har under det gångna året med framgång fullföljts.

Huru stora förhoppningar man än må ha om framgång åt strävandena att åstadkomma och bevara samförstånd och fred mellan jordens folk, är det dock alljämt nödvändigt att tillse, att det egna landets försvarskraft upprätthålles. De förslag jag i sådant syfte ämnar underställa Eder äro så avsedda, att den pågående revisionen av rikets försvarsöfen icke genom deras antagande försämrades.

Den ekonomiska kris, som världskrigets förstörelse fört med sig, har nått jämväl vårt land. Över flertalet av näringslivet övanden kastar den sin mörka skugga. För dess bekämpande äro endrättigt arbete, omhändertagande och sparsamhet i allmän och enskild hushållning mera än någonsin av nöden. Möjligheten att genom statens ingripande bringa jämvikt i de av världskrisen rubbade förhållandena är utan tvivel synnerligen begränsad. Vissa åtgärder torde emellertid i särskilda fall kunna visa sig erforderliga för uppkundandet av det nationella näringslivet, undersökningar i sådant avseende pågå. Jämväl torde anordningar från det allmännas sida krävas för att hindra den nöd, som hotar att uppkomma av den alljämt stigande arbetslösheten. I detta syfte komma att av Eder äskas anslag, främst gående ut på beredande av tillfällen till arbete.

Det finansiella läget har gjort det nödvändigt att iakttaga den största begränsning i fråga om statens utgifter. Framför allt gäller detta beträffande nya ändamål och sådana utgifter till medel äro avsedda att anskaffas genom upplåning.

I anslutning till den mening, som uttalades av fjolårets riksdag, anser jag, att någon skärpning av den direkta beskattningen icke bör ifrågasättas. För beredande av nödiga medel till statsregleringen kommer jag att föreslå påläggandet av vissa förmåningssamt fortsatt upplåning av omsättnings- och utskänkingskatt på spritdrycker.

Såväl finansiella hänsyn som den pågående utredningen om enhetlig organisation av socialförsäkringens olika grenar föranleder jag att icke detta år upplåta och för Eder framlägga frågan om obligatorisk sjukförsäkring. Däremot kommer jag att jämväl i år äska anslag till förstärkt understöd åt den frivilliga sjukförsäkringen. Även ämnar jag förelägga Eder förslag till ytterligare förbättring av den allmänna pensionsförsäkringen.

Dyrkoststillägg till tjänstemän och pensionsstagare äro alljämt erforderliga. Anslag härill komma att av Eder äskas. Även kommer jag att föreslå Eder, att den reglering av löneförhållandena inom vissa delar av statsförvaltningen, som nyligen företagits, nu skall utsträckas till andra delar därav, nämligen statsdepartementen, de centrala ombudsverken, övergåterna, arméns och flottans personal, utrikesrepresentationen, tullstaten och fängvårdsstaten. För de tre sistnämnda förvaltningsområdena kommer jag tillika att föreslå avsevärda organisationsändringar.

Avseendena på de under kristiden upprättade statskommissionernas verksamhet är i det närmaste fullbordad. Ordnanandet av statens ekonomiska förhållanden i

anledning av densamma bör nu upplågas till prövning. Jag kommer att härom göra förslag.

Den verksamhet, som statens odlingskommitté och den därunder hörande organisationen utövar, är avsedd att under året upphöja. Jag ämnar föreslå Eder, att en betydande del av de för nyodlingsverksamheten under kristiden avsedda, hittills icke använda medlen skall användas till förstärkande av de förefinjliga odlingslånefonderna.

Angelägenheten av att i vidgad mån tillgodose ungdomens sociala fostran och att tillföra näringslivet ökade hjälpmedel föranleder Mig att påkalla Eder medverkan för ytterligare utbyggnad av det skolsystem, var till grunden lagts genom 1918 års beslut om upprättande av praktiska ungdomsskolor.

Frågan om jämkningar i vissa bestämmelser i den svenska arbetstidslagen är under utredning; sedan denna fullbordats, skall jag förelägga Eder förslag i ämnet.

Det förslag till ny konkurslag, som förelades 1920 års riksdag, har i anledning av riksdagens hemställan undergått förnyad granskning och kommer att med vissa ändringar underställas Eder prövning. I haven vidare att vänta lagförslag, avseende dödsstraffets avskaffande och vissa andra straffrättsliga frågor, förslag anefattande ändringar i jordabalken samt förslag till lagar om upphävande av patronatsrätt och om kontor. Förslag till ny jorddelningslagstiftning är utarbetat och skall, därest granskningen därav hinner stufvas, för Eder framläggas. Utredning pågår om vissa ändringar i lagen om val till riksdagen samt rörande kommas anställning i stats-tjänst, och hoppas jag kunna förelägga Eder förslag jämväl i dessa ämnen.

Jag kommer att även vid denna riksdag av Eder äska särskilda deputerade att med Mig överlägga.

Nedkallande Guds välsignelse över Eder och Edra arbeten förklarar jag detta lagtima riksmöte öppnat och förbliver Eder, Gode Herrar och Svenske Män, med all kunglig nåd och ynnest städe välbehågen.

Såsom synes, innehåller trontalet knappast några överraskningar. Av intresse är det jämförelsevis positiva uttalanden rörande försvaret och det starka framhållandet av näringslivets svårigheter och nödvändigheten av åtgärder häremot. I de tal, med vilka de båda kamrarnas talman frambrö sin hyllning till konungen, konstaterades likaledes de ekonomiska svårigheterna samtidigt som förhoppningarna om deras övervinande starkt understroks. Andra kammarernas talman framhöll särskilt vikten av åtgärder mot arbetslösheten, en fråga, vilken

ju även i trontalet särskilt uppmärksamhets.

Enligt vad Vossische Zeitung meddelar innebär uppskjutandet av Bryssel-förhandlingarna till efter den allierade ministerkonferensen i Paris ingalunda något uppskov med skadeståndsförhandlingarna, som beröra de tysk-franska intressena. Tvärtom kommer under närmaste tiden statssekreteraren Bergmann jämte andra tyska delegerade att åter bege sig till Paris för att återupptaga de i Bryssel avbrutna förhandlingarna med Frankrike.

Samma tidning meddelar, att till Berlinregeringen ingått ett förslag från

franska regeringen, vari för första gången ifrågasättes aktivt deltagande från tysk sida för Frankrikes återuppbyggande.

En ny kandidat vid det tyska presidentvalet utpekades. Tåtrika medlemmar av tyska folkpartiet uppges nämligen vara villiga att uppställa förutvarande rikskanslern furst von Bülow som kandidat vid valet av rikspresident. Furst von Bülow uppgives leva åtagit kandidaturen. Furst von Bülow var som bekant rikskanslär 1900—1909. Till sin politiska uppfattning är han snarast konservativ.

(Forts. på sid. 6.)